

MÁTRAVIDÉKI HIRLAP

Társadalmi, szépirodalmi, tanügy-népnevelési, iparügyi és gazdasági hetilap. -- Megjelenik minden héten, szombaton

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Gyöngyös, Wachott Sándor-utca
18. szám, hová a lap szellemi ré-
szére vonatkozó közlemények, elő-
fizetések, hirdetési díjak küldendők

KAPHATÓ MINDEN DOHÁNYTÓZSDÉBEN

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
DR. KOSSA LAJOS ÜGYVÉD

Előfizetési árak:
Egész évre 8.— pengő, félévre 4.—
pengő. Egyes szám ára 16 fillér.
Hirdetési díjak előre fizetendők.
— Nyiltér soronként 1.— pengő

RÉGEN ÉS MOST

Valamikor réges-régen, nagyon régen, a szüret előtt, hetekkel korábban boldogan készült a szőlősgazda, hogy egész évi szorgalmának „édes” gyümölcsét betakaríthassa. Nagy volt a sürgős-forgás a pince és borház körül, hogy minden rendben legyen a nagy napra, amikor az édes must szűrése megkezdődik.

A ház apraja-nagyja elfeledte az egész nyár izzadságos kemény munkáját, a mosolygó szőlőt vig énekszó, messzszehangzó kacagás és sokszor vig muzsikaszó mellett hordták a kadakba.

Érdemes volt örülni, mert az édes mustból tüzes jó bor lett, a jó bornak meg nem kellett cégér. Nem törte a fejét a megelégedett boztermelő, hogy a beszédett termésből kiforrott borával mit is fog csinálni, lesz-e mód értékesíteni.

A boldog idők vidám szüreti napjainak vége! A ma fiatalsága már nem is tudja, csak a meséből, a magyar szüretnek szívet-lelket vidamító boldogságát.

Először elmaradt a zeneszó, aztán a vendéglátás. Ez évben már nota sem lesz, mert kinek volna kedve örvendezni a kemény, faradságos munka „savanyú” eredményén.

Vidékünket — e főként szőlőtermesztésre alkalmas helyet — már évek óta csapás után csapás latogálja. Gazdánk kemény elszantsággal küzdenek, dolgoznak, de fáradságuknak nem jön meg, nincs jutalma. Mintha csak a természet rendje is ellenök fordult volna. Az idei termésmennyiségre nem lehet panasz, a minőség azonban — előrejathatólag — elveszi a mennyiség többlet értékét. Csak legutobb irtunk a savanyú sasza szomorú következményeiről, ez meg fog ismétlődni a minőségi-gyengébb bo-roknál.

Szomorú kilátások!

Mégis azt mondjuk: „fel a fejfel!”
Évek óta hangoztatják, tanítják és propagálják, hogy gazdainknak a szőlőtermesztés kizárólagosságáról át kell térni a nemesített gyümölcsstermesítésre is.

Be keil látniok, hogy a borpiacok elvesztésével elveszett a remény is, hogy az a darab föld, mely egész családját eltartotta, annyit sem jövedelmez, amennyi a köztartozására elégséges volna.

Ha gazdáint meg fogják és meg tudják érteni, hogy a gazd sagivilághaborúban a magyar gazdának olyan batornak, edzettnek es hősnek kell lennie, mint volt a harctereken, akkor „fel a fejfel” jelszóval megfogja mutatni, hogy ebben is oly verhetetlen, — mint volt a csataterék öldöktő tüzeiben.

Akkor, amikor az életökről és testi épségökről volt szó nem néztek hátra, nem gondoltak arra, hogy mit hoz a holnap, bizonyosak vagyunk abban, hogy ez a nagy, ez az elhivatott, kiváló magyar fajta, a gazdasági megpróbáltatások pergőtűzeiben sem néz sem jobbra, sem balra, hanem teljesíti kötelességét, mert éreznie, tudnia kell, hogy az idő neki dolgozik, s a ma nehéz küzdeleme után felvirrad számára a boldog holnap.

Szomorú világ szomorú ideje, hogy a szüreti boldog idökre csak mint letűnt korra tekinthetünk vissza, hogy a hegyek oldalán nem hangzik fel a szüretelők eneke, de el fog jönni az idő, mikor ellenségeinknek lesz: „savanyú a szőlő!”

A magyar gazda hisz, remél és küzd, de meg nem adja magát.

Egy bizonyos: hogy megfogják keresni és találni, hogy mely utak vezetnek a biztos megélhetés felé, az örömteljes, nótás, muzsika-hangos szüretnek felé!

A Magyar Holnap felé...

PALÓCDERES

Erdei strófák

Megépült a Kékes-szálló,
Kapni benne mindent, mi jó!
Előkelő, főúri,
Magas benne a módí.

Széles út vezet fel oda,
Hol ki tett vágva a sok fa;
S nincs eldöntve a vita,
Hogy kit illet a sok fa?

Tenniszpályák gombamódrá
Szaporodnak — terv hekuba!
Melyet Varga László szült
S ikerpálya befűtült...

Most új terv van készülőben:
Hosszú sí-út az erdőben. —
Női az étvágy... Vigyázat!
Ne kövesse hibázat!

* * *

Lehet az erdőnkörül sokat írni, sőt egész hasábok sem lennének elégségesek. Nagyon helyesen jegyezte meg egy természetimádó turista, hogy a Mátra „turisztika” szempontjából erősen elértéktelenedett. Innen-onnan a markazi rész lesz egyedül „kiránduló” hely — autó nélkül.

Vagy mehet-e turista oda, ahol vizet nem kap?

Aligha!!

A Szent László-forrás a Szanatóriumé lett. Megirtuk, hogy „gombra” jár a forrás, vizet a turista akkor kap, ha a „gomb”-nak tetszik és ad. Ha el van a a „műszer” romolva, — nem ad.

Elvették az alsó Jávoros-forrást, — a pincekutakat — a Kékes forrást a Kékes-szálló miatt.

Benne van ugyan a szerződésben, hogy „a turistáknak a folyó csapot kell hagyni.”

De hát nem elég, ha a szerződésben benne van?!

A turista, aki a Mátrát járja, gyalog — annak elég a biztosított jog is — ha egy csepp vizet nem kap is, — menjen autótól — az más!

A felső Jávoros az egyedüli, amely a turistának vizet ad — de ez? autótól mellett, az áttöltés közvetlen közelében — nem tiszta víz, — mert magát a forrást nem fedték el.

Felreértés ne legyen! Ez a kötelezettség nem került be a szerződésbe, rendbehozatalát tehát másnál, sürgetjük, s ha nem tudná, hogy ez a forrásvíz így ihatatlan, az „ikrek” mellett gondolni kell erre is.

Mindjárt lesz fejlesztési „érdem”.
Igaz, hogy nem lehet belőle pisztrángos, — de szegény turistáknak is kell egy kis üdítő forrás.

Nem mehetnek a Kékes-szállóba — máshol beszerezett — drága bort inni.

A kifolyó csapot csak a forrásra költötték ki — borra nem!

FELHIVÁS a gazdaközönséghez!

A m. kir. Növénytermelési Hivatal után folyó év őszén lebonyolításra kerülő vetőmagakció kapcsán az egyes szaporítógazdaságok, — honnan a nemesített buzavetőmag első évi utántermése kerül kiosztásra, — vállalkoztak arra, hogy csere útján is ki-elégítik a vetőmagigényléseket. Hogy a természetben szolgáltatás esetén milyen többletet kell az igénylő gazdának fizetni, az minden egyes esetben megegyezés dolga, a szaporító gazdaság azonban 15 százaléknál nagyobb felárat nem kérhet.

Tájékoztatásul közöljük azon gazdaságok névsorát, amelyek a vármegyében szaporítással foglalkoznak, annak feltűntetésével, hogy milyen buzafajta készlet áll az igénylőknek az akció kapcsán rendelkezésére.

Széky István Tiszvágar	B. 1201
Röszner Rudolf gazd. Décs	Sz. 1055
Kövér Péter gazd. Homokszárdapuszta. p. Tiszafüred	Sz. 1055
Graefl Karoly gazd. Poroszló	B. 1201
Egri érseki uradalom Puzta zikszó	B. 1201
Pazonyi Elek János gazd. Pusztatenk, u. p. Erdőtelek	B. 1201
Dr. Hirsch Albert Tarnaméra	B. 1201
Beőkőnyi Ilona gazd. Ludas	H. 1140

[Sz. 1055, B. 1201]

Nagyobb gazdaságok részére a Növénytermelési Hivatal még e hónap folyamán oszt ki eredeti nemesített vetőmagot, a 80 kg-os tiszavideki szokványbuza tőzsdei középára ellenében, amelynek átvételére nézve a m. kir. Növénytermelési Hivatal a jövő évi termést illetően 1934 szept. 10-ig tartozik nyilatkozni és az esetleg megvásárolandó buzavetőmagért a Hivatal a budapesti tőzsdei jegyzés szerinti megfelelő alapárat és 10 százalékos felárat fog fizetni.

Meg kell még jegyeznünk, hogy a vetőmagakció keretén belül, vasuti szállítás esetén, a fuvarköltséget az állam viseli. Tengelyen történő szállításnál az igénylő gazdák q-ként 1 P fuvarmegtérítésben részesülnek.

A vetőmagakcióban való részvételre nézve az illetékes Gazdasági Felügyelőség, a továbbszaporításra nézve pedig a m. kir. Növénytermelési Hivatal, Budapest, Főlemlélsügyi Minisztérium szolgál további felvilágosítással.

AJÁNlja BARÁTAINAK S ISMERŐSEINEK LAPUNKAT!

MEGYEI ÉS VÁROSI HIREK

A polgári főiskola. költségvetése

A tanév megnyitásával az iskolai költségvetések is napvilágot láttak. A szanált r. kat. polgári és felsőmezőgazdasági iskola költségvetése 50.914 P összkivárással van előirányozva, melyből a város 23.005 pengővel járul hozzá. — A többit az előjegyzésbe vett 272 tanuló beiratási, tan és egyéb díja és az állam hozzájárulása fedezi. — Az eredetileg 75 százalékos állami hozzájárulást a kultúrminiszter 48 százalékra csökkentette, s a 12 tanár közül csak 6 után ad — ami csak 7156 pengőt tesz ki.

A külön tangazdasági költségvetés:

	Bevétel	Kiadás
Baromfitartásból	621.50	1.117.68
Mezőgazdaságból	2.430.—	1.084.—
Szőlőkezelésből	206.—	96.20
Kertészetből (faiskola)	412.—	200.—
Lőtérrelből	784.—	1.561.—
Tehéntérrelből	560.—	624.—
Se-téstártásból	560.—	539.—
Vegyes (eszközhasználat)	1.247.40	1.599.02
Összesen	6.820.90	6.820.90

Ezenfelül hozzáadandó még a kiadáshoz 1200 P baromfikölcsön törlesztési részlet, melyet szintén a városnak kellett magára vállalnia, mert a gazdálkodás jövedelme azt nem fedezi.

♦♦♦♦

A vándorok karszalagjelzést kapnak. Különösen a külföldiek látogatása által növekedő idegenforgalom szempontjából kívánatos, hogy a kövezetvándorok mint hivatalos közegek, meg legyenek jelölve. E célból a főispántól leirat érkezett a városhoz. Minthogy hivatalos egyenruha viselése a mai nyomásztó városi háztartás viszonyok közt meg nem valósítható, a vándorok „Gyöngyös” felírással karszalagot kapnak, melyet működésük ideje alatt viselni tartoznak.

A helyközi teherautófuvarozás. A kereskedelmi miniszternek az egész országra kiterjedő helyközi teherautófuvarozás lebonyolítására a m. kir. államvasutak részére adott engedélyokirata alapján a Magyar Teherautófuvarozók Országos Központi Szövetkezetével szerződés létesült. E szerint a fuvarozást a MATEOSz tagjai látják el, akik részére a Szövetkezet igazolványt állít ki, amelyet a MÁV is hitelesít. Ebben megjelölést nyer a körzet, ahol a fuvarozás eszközölhető. Az igazolvány pótolja a fuvarozási engedélyokiratot.

Legelőgazdasági tanfolyam. Legelőtési társulati elnökök, gazdák, pénztárosok és jegyzők, községi legelőgazdák, legelőbirtokossági elnökök részére ingyenes réti- és legelőgazdasági tanfolyamok lesznek november 18-tól február 28-ig terjedő időközben. A tanfolyamok 10 napig tartanak. A gyöngyösi járáshoz legközelebb eső tanfolyam helye Jászberény. A szállás és ellátás teljesen díjtalan, a vasuti jegy árát is visszatérítik a tanfolyamon résztvevőknek. Folyamodni október 31-ig a földmívelésügyi minisztérium III. 2. ögyosztályához lehet.

TANÜGY, NÉPNEVELÉS

A hét homlokcsók otthona

Dr. Urbán Gusztáv jogtanár városunkban a „Mensa Academica” javára rendezett műsoros estélyen a fiatalság neveléséről tartott előadást. A nevelés eszközeit „hét homlokcsók” — hit, tudás, szeretet, optimizmus, tisztaság, erős lélek, magyarság csókja — név alatt jelölte meg.

Nemcsak elméletileg mutatta meg az irányt a fiatalság nevelő munkájára, hanem társadalmi mozgalmat indított, hogy a főiskolai ifjúság erkölcsi nevelésének hatalmas eszközeit, a szociális segítségnek egy jól bevált intézményét, a Collegium Americanumot létre hozzák.

Az odaadó és buzgó fáradozásnak meg lett az eredménye. Eger város társadalmának meleg együttérzése mellett avatták fel az Egri Érseki Jogakadémia Szent Imre kollégiumát. A Jogakadémia és a Minorita Rend összefogásából született meg az egri Collegium Americanum.

Hosszú évek fáradságos munkája a katolikus főiskolai nevelés elvei tökéletesebb érvényesítésének gondolata teremtette meg Eger város új katolikus diájléleli intézményét: a Collegium Americanum-ot, az Egri Érseki Jogakadémia Szent Imre Kollégiumát.

Sajnos, az egyre súlyosodó idők, a gazdasági válság kimélyülése nem kedveztek ennek a megoldásnak. A Minorita Rend lelkessége, áldozatkészsége kellett hozzá, hogy ez a nemes terv valóra válhassék. A Rend 700 éves tradíciójának szavát követte akkor, amikor, mint régi tanító- és nevelő szerzet vállalta a kollégium létesítésével reájutó részt. Valóban, a katolikus magyar ifjúság helyzetének teljes felismerése és a magyar jövő megismerése kellett ahhoz, hogy az egri Collegium Americanumot olyan fáradhatatlan munkával megteremtsek, a jogászfiatalság meleg otthouává tegyék, ahogyan ez történt. Eger város kulturális életében nagy hiányt pótoltak ezzel a gondolat felvetői és megvalósítói, munkájukat azonban nemcsak egy város közönsége, hanem egy nemzet egyetemes fogja meghálálni, amikor az új kollégium majd kibocsátja a magyar élet küzdő területeire az ott nevelkedett gerincet, hitben és jellemében erős, tudásában képzett ifjúságot.

A Collegium Americanum céljaira a Minorita Rend szerzeteháza harmadik emeletének legnagyobb részét bocsájtotta rendelkezésre. Napsütéses, levegős szobák várják az egri főiskolai ifjúságot, egyszerű, de kényelmes berendezés van mindenütt. Az ellátás tökéletes és rendkívül olcsó, annyira, hogy már az akadémiai év megnyitásokor szépszámú lakója van a pompás intézménynek. A ifjúság lelki és testi nevelésének, továbbfejlesztésének minden eszköze megtalálható a Collegium Americanumban. Szép, meleg tónusú kápolna, ahol hitbeli felvilágosítást kap a fiatal lélek; rend, tisztaság, orvosi kezelés, sport, szóval minden elképzelhető kelléke az éplelkű, egészséges ifjúság kialakításának.

Az új kollégiumot szeptember 16-én avatta fel az egyház szeriartása szerint Vencell Ede prépost, kanonok, a jogakadémia

A Kultur nyomda árban, kiállításban egyaránt VEZET!

9028/kl. 1933.

Hirdetmény

A Hevesvármegyei Gazdasági Felügye-
léség megállapítása szerint a vármegye
egész területén a kedvező időjárás folytán
az aranka mérhetetlenül elszaporodott s igen
nagy veszélyt jelent a lucerna és herefélékre.

Tekintettel arra, hogy az aranka irtása
kötelező s aki azt irtási emulasztja az a
tulajdonos vagy birtokos az 1894. évi XII.
t. c. 95. §. k) pontjába ütköző kihágást kö-
vet el és 600 pengőig terjedhető s elzárásra
is átváltoztatható büntetéssel büntetendő,
felhívom a várcs határában tulajdennal vagy
birtokkal rendelkező gazdákat, hogy az álta-
luk művelt területen az arankairtást fogat-
natosítsák, mert annak elmulasztása esetén
ellenük a kihágási eljárás meg lesz indítva.

Gyöngyös, 1933 augusztus 21.

O. osz Ernő
polgármester h

**HIRDETÉSEINKNEK
csak az
Á R A**

kicsi,

ERED-
MÉNYE

nagy!

Tehát
Ön is
LAPUNKBAN HIRDESSZEN!

KÖNYVEIT

u. m. imakönyveit, füzetes mű-
veit, folyóiratait, tankönyveit stb.
jó és olcsó munkáiról közismert

MÓCZER GYULA

könyvkötő (Kossuth Lajos-u. 11/2)
28 éve fennálló, modernül beren-
—dezett könyvkötőműtermében—

KÖTTESSE BE

**Hirdetéseink
eredményesek!**

**HA EDDIG NEM VOLT MEGELÉGEZVE NYOMTATVÁNYAIVAL:
TEGYEN PRÓBARENDELÉST LAPUNK NYOMDÁJÁBAN!**

Nyomatott a Kultur-nyomdában, Gyöngyösön. Nyomdavezető: Sima Dávid

Gyerekjáték a nagymosás!

A

beáztatás Asszony-
dícséret mosóporral

B

mosás ABC szappannal

C

kifésztés ABC szappannal

Minden dörzsölés nélkül is egy kettőre hófe-
hér a ruha! Így dolgozik Ön helyett a Hutter
ABC szappan. Kiadós és így olcsóbb vele
a nagymosás s emellett kíméli a fehérneműt

HUTTER

ABC

SZAPPAN

már az illata is tanújele jószágának

A „Mátravidéki Hirlap“ mindenki lapja.

Apolló Mozgó

Szombat, szept. 23-án fél 6 és 9 órakor, vasárnap 24-én 3-5-7-9 órakor

BRIGITTA HELM FŐSZEREPLÉSÉVEL:

„Nászút hármásban“

Fényes kísérelő műsor.

Kedd—Szerda, szept. 27—28 fél 6 és 9 órakor

Köny, mosoly, szerelem és boldogság

LÁNYOK A VIHARBAN

(sorunk leányai) Fényes kísérelő műsor

MOZISZELVÉNY

Ezen szelvény tulajdonosa, mint a „Mátravidéki Hirlap“ előfizetője, jo-
gosult f. hó 27-én és 28-án bármely előadásra 2 darab jegyet igénybevenni.
Páholy 60, fenntartott 50, zsöllye 40, zártszék 30, támlás, kőrszék 20 fill.
Előadás fél 6 és 9 órakor.
Igénybe vettem.....darab.....filléres jegyet.